

SZENTESI NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI, GAZDASÁGI, KERESKEDELMI ÉS IPARI NAPILAP

Leventék

Most van husz éve; emlékezzünk vissza rá, hogy husz évvel ezelőtt egy kormányrendelet életre hívta azt az intézményt, mely a trianoni békeparancs által majdnem teljes egészében megült magyar katonaságot lett hivatva pótolni.

Emlékezzünk vissza arra a komor, borongós ősre, amikor ájultan fekiüdt a akkori Magyarország a győzők lábai előtt és alatt! Párizs környékén diktálták a békét, a békeparancsot, amelynek egyik könyörtelen paragrafusa akként rendelkezett, hogy Magyarország nem tarthat több katonaságot, mint amennyi belbiztonságának biztosítására szükséges: 32 ezer főt, azt is csak zsoldosat.

Megértjük, most különösen megértjük ezt a szigorú paragrafust, amelyet rájuk nézve akkor is, azóta is szégyenparagrafusnak nevezünk. Most, amikor vitéz honvédeink nevéől-hirétől visszhangzik a baráti sajtó; miért rettegett Európa bötönre, a kisantant a magyar hadseregtől.

Nem feledhették el, amikor a magyar baka bakkancsa Prága kövezetén taposott; amikor magyar fiuk meneteltek a németekkel együtt Bukarest uccáin, azon az emlékezetes karácsonyon. Minden felrémlt előttük, amikor ott tolongtak a trianoni zöld asztalok mellett s azon versengtek; ki kérjen többet; azon törték a fejüket, hogyan lehetne mégjobban megszorítani a prést, amely Magyarországot megfojthassa.

Igy maradt meg, így hagyták meg ezt a maroknyi zsoldos sereget, a mai nemzeti hadszámban olyan kicsiny volt, hogy békésen aludhattak tőle a gazdag préda után jóllakva kushadó szomszédok.

Ez a kényszerhelyzet, ez a megfosztottság adta az ötletet a levante intézmény megszervezésére. Sokszor elmondták már sokan azt a megállapítást, hogy a magyar ízig-veérgig katonanemzet s az ezeréves történet után el se lehetett képzelni az állapotot, amikor ne legyen Magyarországnak képzett hadserege. De maguk a magyar fiúk se tudták abba beletörődni, hogy ne legyen többé sorozás, ne legyen bevonulás és apáik, nagyapáik után ők meg se kóstolják a gyöngyöletet, a katonaiéletet. Arra is jól emlékszünk, hogy a zsoldos hadsereg idején sokkal több volt az önkéntes jelentkező, mint amennyit a trianoni parancs engedélyezett.

Hadsereg nélkül pedig egyetlen ország sem lehet el, mert értéke, tekintélye csak akkor van a nemzetek sorában, ha erős hadseregre támaszkodik. Viszont azt is tudta mindenki, hogy a trianoni állapotnak vége lesz; sőt hamarabb lesz vége, mint azt akár a nagyantant, akár a kisantant gondolja; s ha ezek az idők elkövetkeznek, nekünk kész hadseregre lesz szükségünk. Az elkövetkezett idők igazolták ezt a csalhatatlan jóslatot.

Erre az időre kellett jól előre beállítani a honvédséget, ezt az időt kellett átvészelní a levante-intézménnyel. Az volt az eltervezés, — és ez be is vált —, hogy a kényszer-időszakban a levante-intézmény vegye át a katonaság szerepét s így — polgári alakulatban és szervezetben kapja meg a magyar fiu katonai kiképzését, hogy amikor eljön az idő, mint képzett katona vegye kezébe a komoly fegyvert.

Nem csalódtunk!

A nótás, menetelő katona-ezredek helyében megjelentek városaink és falvaink uccáin a dalos levante-csapatok; a szervezés után megindult a virágzás korszaka s néhány hónap múlva már versenyre keltek egymással a csapatok. A levante-fiúk komoly tényezői

Sztalinó elesett!

Rosztov eleste is küszöbön áll — Súlyos harcok minden frontszakaszon — Nagyszabású légvédelmi gyakorlatok Japánban

Ujabb nagy harctéri sikerek kibontakozását jelzi a német hivatalos tájékoztatás. A keleti hadszíntéren menekülésszerűen vonulnak vissza a szovjet csapatok s hiába veti Timosenko a Szibériából hozott tartalékokat az előrenyomuló németek elé, azok is belekerülnek a menekülési hullámba s vagy elpusztulnak, vagy Szibéria hidege öli meg őket. — Már maga Sztalin is elmenekült Moszkvából, ugyanakkor azonban a szovjet rádió kitartásra, fegyelemlere és szervezkedésre buzdítja a város lakosságát. —

Mindenkinek ötelességévé tették, hogy jelentse fel a legkisebb mértékben is gyanús személyeket és katonai bűnnek minősítették a kishitűséget. A szovjet fővárost valóságos katonai erődé építik ki, a háztetőkre, a kapualjakba géppuskákat, páncéltörő ágyúkat szerelnek fel, az ipari üzemekben megállt a munka, az asszonyokat fegyverhasználatra képezik ki, a gyermekek kezébe kézigránátot nyomnak s valami elképzelhetetlen brutalitással készülnek a védekezésre.

Egy török tábornok véleménye

Az egyik török lapban érdekes cikkekt írta Said tábornok, az ismert katonai szakértő. Megemlíti, hogy a moszkvai hadijelentések az elmúlt hét végéig mindég úgy állították be a helyzetet, hogy a németek kizárólag Timosenko hadseregének utóvédeivel állanak szemben, míg a hadsereg zöme idejében visszavonult volna az átkarolás elől. Ezzel szemben a német hadijelentések most már igazolják, hogy Timosenko hadseregének csak jelentéktelen részei kerültek el az átkarolást. A német támadás előtt Timosenko napiparancsban közölte a visszavonulási parancsot és azt az útastást adta

katonáinak, hogy inkább a halált kell választaniok, mint a visszavonulást. Ez a napiparancs nem vetett számot az adott helyzettel, így került sor a központi vezérkar intézkedésére, amely elrendelte a visszavonulást. Amennyiben ez nem sikerülne, a Szovjetnek már nem állnak rendelkezésére olyan további kiképzett csapatok, amelyek vállalkozhatnának a moszkvai mögötti terület védelmére. Hogy ez valóban így van, bizonyítja, hogy Sztalin a polgári lakosságból egészíti ki a hadsereget, a német előrenyomulás megakadályozására azonban nem elegendő az embertömegek felfegyverzése.

Sártengerben is előre

A déli frontszakaszon Taganrog Fekete-tengeri kikötő elfoglalása, mint már jelentettük, elvágta a Szovjet központját a Kaukázustól. A Donec innenső oldalán a szovjet ellenállása így elintéztetnek tekinthető, de nyilvánvaló, hogy a németek nem fognak megállni a Donecnél. Ukrajnában egyébként

erőteljesen folyik a megvert csapatrészek üldözése. Ezt az üldözést sem az ellenállás, sem a rendkívüli kedvezőtlen esős, viharos időjárás, amely feneketlen sártengerre változtatta az utakat, nem képes feltartóztatni.

Négy város a támadás központjában

Moszkván kívül egyébként Szentpétervár, Charkov és Rosztov ez a négy szovjet nagy város áll most a német támadás központjában. Moszkva három és félmillió, Szentpétervár két és félmillió, Charkov 800 ezer és Rosztov 700 ezer polgári lakosságot számlál. Ez a négy nagy város a szovjet pil-

lére, amely ha megdől, a kommunizmus városokra alapított ellenállása is alább hagy. Ez a négy nagy város egyúttal a Szovjet iparának géppontja, s ha ezek elvesznek, halálos csapás éri az orosz gazdasági életet.

30 millió ember a német gyűrűben

Tudjuk azonban azt is, hogy Szentpétervárra menekült minden kommunista a Baltikumból, Karéliából és az észak orosz tartományokból, ezek magukkal hurcoltak sokszázezer menekültet. Ötmillióra becsülik a Szentpéterváriban rekedt tömeget s másik három milliót azt a csoport, amely a Waldai magaslatok mögött didereg fagyban, hóban. A szentpétervári 8 millió embernél sokkal nagyobb a Moszkva körül összehúzóódott tömeg. Hozzávetőlegesen becslés szerint a fővárost körülvevő 100 kilométeres sugárban legalább 15 millió ember van. Ide menekült egész Fehéroroszország. Minszk, Szmolenszk és a

déli fekvő városok népe, itt dolgozik az orosz ipari munkásság legnagyobb része. Charkov körül az ukrániai medence milliós halmozódott fel és a sűrűn lakott Donec-medence munkássága, míg Rosztovot a déli menekültek duzzasztják fel elképzelhetetlenül nagy mértékre, Charkov és Rosztov környékén újabb 8 millió ember zsúfolódott össze, úgy, hogy a négy nagy város embertömegét legalább 30 millióra lehet becsülni. Ez a 30 millió ember a Szovjet ugynevezett elit gárdája, a kommunizmus velük él vagy bukik.

A világ legnagyobb tömegkatasztrófiája előtt

Tovább aligha menekülhetnek már Kelet felé a tömegek a terméketlen mezőkre, a hideg télbe, a

steppék háztalan, fátlan hóviharaiba. 1854-ben a krimi háborúban a Szebasztopol felmentésére siető

lettek az állami életnek s bevonultak a magyar történelembe.

Amikor a Felvidékre, Kárpátaljára, Északi-Erdélybe, Bácskába meneteltek a honvéd csapatok, már benük a levanteket üdvözölhették a felszabadított rabmagyarok, mert azoknak a nótás ajku magyar fiuknak csak a nevük, csak a ruhájuk volt akkor más: valójában a régebbi levante sorakoztak ott a magyar zászlók alatt.

Az utódek, a fiatal csapatok itt vannak köztünk s amikor kemény lépésekkel, vidám nótázással dobognak végig az uccákon, büszkén nézünk végig rajtuk, mert a híres ma-

gyar honvédség tartaléka ők, akik majd bevonulnak egyszer az öreg csontok közé; be az éles csapatokba.

Husz éve most, hogy ez a fontos, sőt immár nélkülözhetelenné vált intézmény megszületett. Felfigyelünk erre az évfordulóra s bizva, szeretettel és hálával köszöntjük azt a kötelességtudó gárdát, mely a kiképzés fárasztó munkáját végzi; ugy az intézmény minden tagját, akire úgy nézünk, mint leendő honvédre, aki az apák, ósapák nemes hagyományai szerint végzik és teljesítik egykor a honvédelem magas szto munkáját.

orosz seregek tízszer akkora veszteséget szenvedtek a steppék napokig tartó, harminc fok hidegben, száz- és százkilométeres üres területeken tájfunszerű erővel dühöngő téli viharokban, mint amennyi vesztesége egyébként mindkét félnek ebben a véres krími háborúban volt. A menekültek gyámoltalan és védtelen milliói ma a négy városból télen aligha mernek tovább vándorolni kelet felé a végtelen, várostalan, embertelen és élelmiszer nélküli orosz lagyba, mert ha gyalogosan, vagy túlszúfolt és agyonbombázott vasútvonalakon egyszál ruhában mégis megindulnak, olyan tömegkatasztrófa érhetné az orosz népet, amelyből évtizedek múlva sem tudna felocsudni.

A téli Oroszország embermilliókat nyelne el. A menekülés a Szovjetben, tudjuk, sokkal nagyobb arányú, mint 1940-ben a francia és a belga menekülés volt. S míg akkor napsugárban vándoroltak az emberek egy gazdag és ápolott országon keresztül, jóformán végtelen tartalékokkal rendelkező városokon át dél felé, — ma belefutnának a steppékre vagy a sarki halálba. 1920—21-ben hivatalos becslés szerint öt-hatmillió orosz pusztult el vagy koresosult el a nagy éhínségben. A világ forradalmosítását ebben a zaklatott és védtelen időben a Szovjet elsősorban a belső legyengülés miatt nem hajhatta

Miért kell az esztelen áldozat

Miért kell mindezt elmondani? Nem csak azért, hogy a világ egyik legnagyobb emberpusztító tömegkatasztrófájának lehetőségét felvázoljuk, hanem főleg azért, mert az elemzett tényből két döntő ténnyel értünk meg. Először azt, hogy mit jelent német szempontból a négy nagy orosz város bekerítése, elvágása vagy megszállása, másodsor azt, hogy miért védi s egyúttal miért védheti oly kétségbeesett elszántsággal Sztalin a négy centrumot, miért áldoz föl mindent, amit a bolsevizmus eddig épített, ahelyett, hogy új frontot igyekezne teremteni valahol keletebbre, az Uralban és a Kaukázusban, ahol netán mégis felfoghatná a végtelen télen menetelő német seregek támadását és felkészülhetne a tavaszra, míg legnagyobb kincseit, a négy várost harc nélkül kiürítve esetleg mégis megmenethetné a reményteljesebb jövőnek (mint ahogy az angolok szoktak kiüríteni tarthatatlan területeket), — megértjük egyszóval, hogy Sztalin miért választotta a mindent eldöntő harcot a négy város körül s miért nem csalogatja a németeket tovább a hóviharos steppékre.

Ha a németek a négy város körül legyőzik az ellenállást, a Szovjet kezéből kiűtötték a megerősödés lehetőségét. Előbb említettük, miért: a négy centrum köré zsúfoltt harmincmillió kombattáns bolsevista elvágása, meghódítása vagy kiszorítása a biztos halált jelentő kenyértelen steppék végtelenségébe, azt jelentené, hogy a bolsevizmus fejét leütötték és szívet átfúrták. A többi, ami megmarad,

Megindult a bomlás

A markolás kemény. A négy város ellenállásának megtörése és a Kaukázus elzárása azt jelentené, hogy a németek még a tél előtt elérték keleti céljukat s a többi könnyebben következhet be. Értelmezhető, hogy a hurkok szorulásának mozzanatai mind a Szovjetnél, mind az angoloknál hisztériát, illetve pánikot keltenek. A Szovjetből érkező hírek egyik legérdekesebbje, hogy Sztalin a Moszkvából elmenekült kormányt három részre osztotta: az egyik rész az Ural gazdag nyersanyagvidékét szervezi szinte önálló állammá, a másik ugyanezt teszi a Kaukázusban, a harmadik Kazánban megkísérel menteni a menthetőt és intézni a megmaradt európai Oroszország ügyeit. E furcsa hármastagozódás — ha a hír igaz — szinte önkénytelen megindítása egy osztódási és bomlási folyamatnak, az egységes nagy birodalom ugyanolyan részekre hullásának, mint az 1918—22-es évek letörtségekor volt. S milyen szimbólum van abban, hogy a megvert Sztalin esetleg hazamenekül szűkebb hazájába, Tifliszbe, a

végre, mert egyébként nyitva álltak előtte az elkecsereedett világ kapui. A belső legyengüléssel játszotta el a kommunizmus egyszer s mindenkorra a siker legnagyobb esélyeit. Egy mai tömegmenekülés, a négy centrum tág környékén összesereglett harmincmillió ember elmenekülése a steppékre, minden eddigit felülmúló katasztrófát jelentene Oroszországban. A kétszázmillió birodalom sem viselné el, széthomlana, szétszakadna. Képzeld el: a szén német kézen van, tüteni nem lehet. A vasutakat, hidakat és az utakat rendszeresen bombázzák a stukák. A készletek nyugaton maradtak, a gyárak, a szilók, a raktárak is, dél gazdagsága, észak halál- és fahősege is s keleten csak a végtelen, járhatlan, várostalan steppe ásit. Egy szál ruhában, élelmiszer nélkül, vajjon ki érheti meg itt csupaszon a tíz hónap múlva bekövetkező tavaszt, ha széthomlik a rend s nincs többé megszervezett központ, amely az ellenállást, az áru és a szükséges cikkek szállítását és elosztását megszervezi a meddő és rideg vidéken. S ha a németek elvágják északot Rosztovnál a Kaukázustól, a Szovjet utolsó gazdag, nagyvárosokkal telt (Baku), életképes vidékétől, ettől a déli húsz-harmincmillió ember- és értékösszesűrűsödéstől, akkor az északi Oroszország sorsa végleg megpecsételődt.

nem életképes, egyedül talán a Kaukázus, amit azonban a németek épüget elszigetelhetnek, mint a Krím félszigettel tettek. (Nem csoda, hogy Sztalin kormányának egy részét — hír szerint — Tifliszbe, a Kaukázusba küldte, olyan helyre, ahol talán mégis lehet abban, hogy a birodalom egy apró részét netán újjászervezheti.)

A nagy felismerés, a négy város körüli centrális vidékek döntő voltának felismerése nemcsak a németeket ragadja páratlan és sikeres erőfeszítésekre. A Szovjetet is kétségbeesett ellenállásra sarkallja, amit annál inkább tehet, mert a városvédelem erős oldala s a négy városban aránylag szűk helyen, összezúfolódott a kommunizmus egész kombattáns ereje s így a védelem sűrű, tömött sokban szervezhető meg s nagyobb, összpontosítottabb erők és erődök vehetők kedvező tegepen a németek elé, mint bárhol és bármikor másutt. Hadd szövegezzünk a négy városba összpontosított irtózatossá és elkecsereedett erő megtörése, de ha megtörténik, bármilyen lesz is a szovjet háború folytatása, a bolsevizmus nem emelheti többé föl támadó fejét. Most még hallatlan elszántságot ad a szovjetszervezeteknek egyrészt az erőösszevonás kedvező helyzete, másrészt az a tudat, hogy a négy város elvesztése, a tél és a menekülés a legnagyobb halált jelenti, de a német vaskéz kérelhetetlenül fonódik a négyfejű sárkány négy nyaka köré, a szorítás biztos s a tűzokádó sárkány aligha bírhatja ki.

Anglia

Mi a szovjet események angolai hatása? Nagyobb, mint bárki gondolhatta volna. A kormányt a kellő időben elmaradt segítség miatt ugyanolyan támadások érik, mint érték 1940 májusában és júniusában Chamberlain. A londoni lapok aperté ki mondják: az, hogy Anglia elmulasztotta a kedvező alkalmat s nem használta ki a keleti háborút a két fronton folyó és Németországot lehetetlen helyzetbe hozó kettős háború megindítására, az, hogy Anglia nem tudta a német erőt megosztani s ismét engedte, hogy Hitler egyenként végezzen ellenfeivel, semmi mással nem magyarázható, mint az angolszások

Udvari fagymentes kutak szerelését és javítását, ártézi és műkutak furását felelősséggel készítik. Füst M. János kútúrómester. Bocskay utca 19 szám. Ugyanott egy erős fiu tanulónak felvétetik.

gyengeségével, készületlenségével és tehetetlenségével. Most már késő, a Németbirodalom keleten nagymértékben felszabadul, ha a négy város sorsa beteljesül. A mulasztásnak angol felfogás szerint súlyos következményei lehetnek Japán magatartásában is. És abban is, — jegyzi meg epésen egy-két angol liberális lap — hogy az angol nép kiábrándul Churchill úrból és képességeiből.

A Szovjet hadijelentés

A szovjet hadijelentés is beismeri, hogy a Moszkva elleni támadás egyre erősödik. A németek ötven hadosztállal és 16 ezer tankkal támadnak. Délfelől is erős tanktámadás indult s attól lehet tartani, hogy a németeknek sikerül kelet felől is megközelíteni Moszkvát. A szovjet hadijelentés szerint általában tetőfokára ért az offenzíva, a szövetséges csapatok a szovjet hadijelentés szerint Rosztov felé is némi sikert értek el, fent északon pedig a Murnanszk vidékén indítottak nagyjerejű támadást.

A hadihelyzet

A magyar hadijelentés tegnap azt közölte, hogy Ukrajnában a szövetséges csapatok változatlan erővel törnek előre kelet és délkelet felé. Olyan hidfőállásokat foglaltak el, amelyek már eddig is lehetlenné teszik a szovjet számára a Donec tartását. — Sok a zsákmány és a hadifogoly. Szövetséges katonai körök is elismerik a magyar honvédek lendületes támadó szellemét.

A német véderőfőparancsnokság tegnapi jelentése szerint német csapatok elfoglalták a Donec medence legfontosabb iparvárosát, Sztalinót és környékét. Légítámadás érte a Szovjet legfontosabb pontjait, a Brjanszk melletti csatában elesett Petrov tábornok, az ötvenedik szovjet hadsereg parancsnoka egész törzskarával. Petrov tagja volt a Szovjet legfelsőbb haditanácsának is. — Német tengeralttjáról elsüllyesztettek hét fontos hadianyaggal megrakott kereskedelmi hajót Anglia körül összesen 38.200 tonna úrtartalommal. Három nap alatt 17 hajót küldtek a tenger fenekére 98.700 tonna tartalommal.

Mit veszített a Szovjet

Német illetékes helyen megállapítják, hogy a Szovjet elvesztette hadigazdálkodási iparának 75 százalékát, repülőgépgyártásának 75 százalékát, haderejének pedig kétharmadát. Egyes frontszakaszokon súlyos harcok vannak folyamatban, ez a magyarázata a német hadijelentés szükségtelenségének. A londoni rádió hirmagyarázója kijelentette, lehetséges, hogy a szovjet csapatokat az Uralig szorítják vissza. — Dimitrov a berlini képviselőház felgyújtásával kapcsolatban annakidején elítélt kommunista vezér külön megbízást kapott Sztalintól, Repülőgépen egy szibériai kis városba ment, ott valamennyi bolsevista személyiséggel összeült, hogy a Szovjet helyzetét megvitassa.

A bolsevisták kétségbeesetten igyekeznek mindent megtenni Moszkva védelmére — állapítja meg a legnagyobb német lap. A keleti hadjáratnak egy új szakasza kezdődik. A Szovjet legerősebb és legharcépesebb seregét a német haderő elpusztította, az ellenség most azon fáradozik, hogy frontjának tatóngó nyílásait emberek tömegével mindenáron betöltse. A moszkvai rádió tegnap ismét felhívást intézett a lakossághoz, hogy Moszkvának minden utcáját és minden házát külön erődé építsék ki. Minden tilalom ellenére óriási tömegben menekül a lakosság a fővárosból. Maga a kormány már elmenekült, új székhelye Kujbisev városa, amely 900 kilométerre délkeletre van Moszkvától. (Folytatás a 6. oldalon.)

Tudományos Mozgószínház műsora

Előadások: Vasárnap 2, 4, negyed 7, és fél 9, hétköznap: 6 és fél 9 órákor.

Oktober 22—24. Csütörtökön és pénteken: Ket nagy film — egy műsoron! Hangos szavak helyett csak ennyit: a

K I S M A M A

Egyike legvidámabb külföldi filmjeinek. Értékes, végig perzselő, nagy vigjáték.

Főszerepben: Ginger Rogers és David Niven.

Rémület az alvilágban

Magyar Híradó.

Főszerepben: Richard Talmage.

Ufa Híradó.

Kályhák

Javítását új

SAMOTT betétek berakását, továbbá mindenféle lakatosmunkát jutányos áráért készít **Koroknai József** Bocskai utca 21 szám alatt.

Figyelem! Minden embernek saját érdeke, hogy a cipője jó és olcsó legyen. Győződjék meg új cipőjét és javításait készíttesse **Rózemberczki Béla** úri és női cipésznél Szentés, Stammer Sándor utca 27.

Fontos közellátási értekezlet a megyeházán

Országosan megszervezik az árellenőrzést
Szigorú intézkedéssel rendet teremtenek az árfronton

Az árkormánybiztoság árfelügyeleti osztálya október 27-én az egész ország területén életbelépteti a szigorú árellenőrzést. Ettől kezdve minden községben, városban és kereskedésekben, műhelyekben és elárúsító helyeken nyilvános hirdető táblákra ki kell függeszteni a legmagasabb közszükségleti árak jegyzékét.

Dobay alispán elnöklétével a vármegyeházán hétfőn délelőtt ármegállapító értekezlet volt, amelyen megjelentek az összes közellátási előadók, a polgármesterek, a községek jegyzői, jelen voltak a megyebeli törvényhatóságok, Szeged és Hódmezővásárhely képviselői, valamint az összes édekképviseleti szervezetek kiküldöttei. Az értekezleten a kereskedelmi hivatal képviselője tájékoztatást adott az árellenőrzés országos megszervezéséről, majd arra vonatkozóan folytatólag tárgyalások, hogy a megyében egységesül hozzák és közmegegyezésre rendezzék az árakat, ne legyen a megye egyes részei között az árak tekintetében nagy különbség. Az értekezlet eredményeként az alispán a megfelelő előterjesztést megtette a közellátási miniszternek.

Az árellenőrzés országos megszervezésével kapcsolatban illetékes helyen rámutatnak arra, hogy az egész ország területén hiány nélkül irányító árellenőrzési rendszer szükségessé tette az árfelügyeleti és árellenőrző szervezet nagyarányú kiépítését.

Mindenekelőtt arról gondoskodnak, hogy a hatósági ármegállapítások mindenképp tudomására jussanak és árdágítás esetén senki se védekezhessen azzal, hogy nem volt tudomása a megállapított árról. Ezt a célt szolgálta az árkormánybiztos által már a múlt év őszén életrehívott árfelügyeleti osztály, amely elsősorban az ország legfontosabb községeiben — számszerűen 228-ban — közzétette az árszabályozó rendeletekből kiszámított és az illetékes helységekre nézve érvényes 30 legfontosabb közszükségleti cikk árjegyzékét. Nyomon követte ezt az intézkedést az ország ártérképének összeállítására és az egyes körzetekre nézve kötelezőleg megállapított legmagasabb helyi ár rendszerének kiépítése. Az így megállapított árakat ez év januárjában kibocsátott és szétküldött árjegyzéken publikálták. Ezt az árjegyzéket, amely már 102 legfontosabb közszükségleti és élelmiszerárát tartalmazta, 334 községben függesztették ki.

A hatósági árak közzététele csak első lépés volt az árkérdés megnyugtató rendezésénél, nagy munkájában, amit nyomon kellett követni az ország minden részére és a termelőktől a fogyasztóig vándorló árcikk minden egyes mozzanatára kiterjedő árellenőrzésnek. Ehhez azonban megfelelő ellenőrző szervezetre volt szükség. Korábbi rendelkezés értelmében az árellenőrzést a közigazgatási hatóságok látták el, később vidéken a kereskedelmi hivatal ujonnan szervezett kirendeltségei kapcsolódtak be az árellenőrzés munkájába, a fővárosban pedig a valutaügyészség detektív-csoportja kezdett erőteljesebben foglalkozni az árellenőrzéssel és rendezett sorozatos árrazzlásokat. A helyzet szükségessé tette, hogy

az árkormánybiztos maga is végzettsen rendszeres árellenőrzést. Az ugynevezett repülőbizottságok a sürgős és komplikáltabb esetekben segítségére siettek a hatósági szervezeteknek, de önálló árrazzlásokat is rendeztek a fővárosban és környékén.

A közellátásban érvényesülő erőlyes kéz megfelelő rendet akar és fog teremteni az árfronton is. Néhány napon belül gondoskodás történik a hatósági áraknak az eddiginél jóval szélesebb körben való közzétételére. Az árkormánybiztos által megállapított hatósági árakat magában foglaló árjegyzéket, plakátalakú hirdetőanyagban 800 községnek küldik meg, ezek között természetesen az erdélyi és délvideki területek helységeinek is. Ennek a 800 helységnek a területi megoszlása lehetővé fogja tenni, hogy a 800 helységen túlnyomórészt valamennyi községben közzétegyék a hatósági árakat. A 800 község mint árfelügyeleti helység szerepel és a többi községnek a hozzájuk legközelebb eső és azonos gazdasági helyzetben lévő árfelügyeleti helység hatósági árakhoz kell igazodniuk és a lemasolt árakat hivatalos hirdetőanyag alakjában ezekben a községekben is ki kell függeszteni. A egyes helységeknél előjárósága aztán köteles arról is gon-

Fénykép-album

FODOR-nál
Kossuth-utca 18.

doskodni, hogy a község valamennyi élelmiszerüzletében és valamennyi piacán ki legyenek írva a hatósági árak. Az eladó nem védekezhet azzal árdágítás esetén, hogy nem ismererte a hatósági árakat, a vásárlóközönség pedig az árak ismeretében megakadályozhatja a túlfizetést és megvédheti jogos önérdékét.

Az árellenőrzés munkáját is az eddiginél lényegesebben nagyobb területre terjesztik ki. A jelenleg működő ellenőrző szervezetek kívül az ujonnan felállított közellátási rendszert, az ugynevezett gazdasági rendőrség az árderegítőket felkutatásával egyidejűleg az árakat is ellenőrzi és az árdágítókat a törvény elé juttatja. Nagy segítségére lesz az árellenőrzésnek az a körülmény is, hogy az árdágítási esetek könnyű felismerhetősége folytán be tud kapcsolódni az árellenőrzésbe a városokban az államrendőrség, vidéken pedig a csendőrség is. A tettenért és leleplezett árdágítók fölött minden esetben gyosított tanácsok és egyesbírák ítéleznek.

Október 25-ig kell bejelenteni az üres lakásokat

Amint ismeretes, a belügyminiszter legutóbb megjelent rendelet értelmében a háztulajdonosok kötelesek üres lakásaikat a polgármesternek bejelenteni, sokgyermekes családok elhelyezésére. — A határidő október 25-én délelőtt jár le. A városi lakáshivatal figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy a bejelentések megtételét ne mulasszák el, mert a lakáshivatalnak már a kezében van az üres lakások kimutatása és a sokgyermekes családok elhelyezé-

sénél előbb azoknak az igénybevételét rendelik el, amelyeknek bejelentését a háztulajdonos elmulasztotta.

Amennyiben nem bejelentett lakást vesz igénybe a lakáshivatal, abban az esetben hivatalból fogják megállapítani a hasznbéréket is, s ezen megállapítás ellen a háztulajdonosnak nincs fellebbezési joga sem.

Ezután is lehet kérni Nemzetvédelmi Keresztet

A Nemzetvédelmi Keresztre eddig 33 ezer egyén jelentkezett s ezekből a jelentkezőkből eddig 16 ezer jelentkezést bíraltak el és 5001 személy már meg is kapta a Nemzetvédelmi Keresztet. Azoknak a nevét, akik a keresztet megkapták, a hivatalos lap már közölte. Tekintettel arra, hogy a szentesiek közül meg többen nem kapták meg a keresztet, illetékes helyhez fordultunk, hogy mi az oka a késedelmes odaítélésnek.

Ezzel kapcsolatban illetékes helyről az alábbi nyilatkozatot kaptuk a szentesi igénylőkre vonatkozólag is:

— Az, hogy valaki eddig nem kapta meg ezt a különleges és önfeláldozó nemzeti magatartást bizonyító kitüntetést, nem jelenti azt, hogy kérvénye kedvezőtlen elbírálást nyert. A Nemzetvédelmi Bizottság minden kérést alaposan elbírál s a jelentkezők nagy száma az oka csupán, hogy eddig minden kérés elintézhető nem volt. Magyar módon kívánta

a bizottság jutalmazni a különleges önfeláldozó munkát; az a 32.000-nél több magyar ember, aki joggal kérte ezt a kitüntetést, legalább 100.000 embert jelent családi és baráti körével, akik valamennyien az első hívó szóra sorompóhoz állnak majd, ha megint szüksége lesz rájuk a hazának.

Akik jogosultak a Nemzetvédelmi Keresztre, kérhetik ezután is.

A bizottság minden kérést lelkiismeretesen és alaposan elbírál s aki méltó rá, hogy viselje a nemzetvédelemnek a jelvényét, az meg fogja kapni talán hetekkel később, mint a többiek, de megnyugtatóan szolgálhat, hogy az adományozás sorrendje nem jelent rangsort, s aki utoljára kapja meg a kitüntetést, éppen olyan teljes értékű hazafinak számít, mint aki először kapta meg.

Elsőrendű női és férfi

cipőket

rendelésre készít, rendelési utalványra
Halál János cipész mester
Szent Anna utca 18.

NŐISZABÓ tanoncleány konfekcióba felvétetik Uj-utca 2 szám alatt. 13866 á

GÖGÁNYBAN másfél hold boltgárkertésznek alkalmas föld eladó, Sáfrány Mihály-utca 63. szám. 13865 fb

KERÉKPÁR, nagy virágserepek, szaporító ládák, tűzifa, betonesővek, ágy sodronybetétek, széna eladó Sáfrány Mihály-utca 63. 13864 kf

Glória Filmszínház műsora

Előadások kezdete hétköznap 6 és fél 9, ünnepek és vasárnap fél 2, 4, fél 7 és 9 órakor.

Oktober 22. **1 napig.** A diadalmas magyar filmgyártás remeke. Mindnyájunk fiatalságának lesőbb magyar nótája:

Csak egy kislány...

Főszereplők: **Jávör Pál, Eggert Márta, Pethes Sándor, Vándori Gusztáv, Zombory Mercédes, Gárdonyi Lajos stb.** Vad magyar tivornyázások után felsír a cigány hegedűje: „Csak egy kislány van a világon” és a sok gyönyörű magyar nótával az elkezeredett legény visszaszerzi menyasszonyát. **Magyar Híradó.**

Kiegészítő műsorban **3 kis dzsungel film:**

1. A dzsungel napszamosai. 2. A dzsungel. 3. Majomfogás.

Ujabb nyomok alapján kutatják a kistőkei hulla kilétét

A kistőkei hulla kilétének megállapításával kapcsolatban újabb jelentések érkeztek a rendőrkapitányságra. Egyik szentesi lakos tegnap délelőtt elmondta, hogy az ismeretlen, ezüsthajszálú emberrel egy héttel ezelőtt találkozott, aki kiskunfélegyházi illetőségűnek mondotta magát és azt közölte vele, hogy gyalogszerrel Orosházára indult, mert vonatra nincs pénze. Az ismeretlen elmondta azt is, hogy Szabó Pál orosházi szabómesterhez igyekszik, mint munkanélküli szabósegéd és ott akar munkát kapni. Ez a bejelentés oly értelemben is tett valóságot, hogy az ismeretlen lábán akkor jó állapotban lévő cipőt látott. Semmi különös oka nem volt arra, hogy ezt a körülményt megfigyelje, azonban önkéntelenül is az ismeretlen cipőjére vetődött a tekintete, mert feltűnt, hogy a különben rongyos ruházatú és szánalmas kinézetű embernek, milyen jó cipő van a lábán.

Egy másik bejelentés arról történt, hogy az ismeretlen ugyancsak mint munkanélküli szabósegéd végigjárta a Kispactér és a környék üzleteit, ahol mindenütt alkalmi munkát kért, azonban a mai viszonyok között nem kapott.

Az egyik szabómesternél — nevét nem említjük meg — elmondta, hogy Félégyháza környékére való, valamikor jobb napokat látott, azonban teljesen elhagyta a sorsa és kegyelemkenyéren tengődik. A szabómester nem tudott ugyan munkát adni, de néhány fillérrel és élelmiszerral ajándékozta meg, ezután az ismeretlen útját vette azzal, hogy megy Orosházára.

Másik helyen is járt az ismeretlen, ahol szín-

tén szomorú sorsáról panaszkodott és amikor megkérdezték tőle, hogy mióta van ezüst műfogsor a szájában, elkésrével közölte, hogy valamikor jobb napokat látott és jobb családból származik. Ezen a helyen is megszánták és megsegítették.

Állítólag járt a szegénygondozóknál is, akik azzal fogadták, hogy jelentkezzen a városbába szociális ügyosztályán átmeneti segélyért. Az ismeretlen, a jelek szerint, a városbában nem járt, ott nem látta senki. Valószínűnek tartják, hogy azután egyik házat a másik után kereste fel és így próbált könyöradományt gyűjteni.

Érdekes körülményként fel kell említeni azt is, hogy a különben feltűnően rossz ruházatú és beteges kinézetű emberrel a rendőrfőnök nem találkozott, pedig ha találkozik és észre veszi, hogy alalmaznát gyűjt, előállítja a rendőrség központi ügyeletére.

Minden adatok ellenére teljes a bizonytalanság a nyomozás további eredményét illetően. Most még az szolgálhat döntő bizonyítékkal, ha megállapítják az országos nyomozás útján, hogy az ismeretlen hol szerezte a 67-es számmal ellátott jöminőségű zsebpendőt, azt kitől kapta és hogyan jutott hozzá.

Amint megírtuk úgy a rendőrség, mint pedig a csendőrség országos körözést bocsátott ki a személyazonosság megállapítása érdekében. A vidéki nyomozhatóságokat ellátták a Szentesi Napló szerkesztőségének kirakatában látható fénykép másolatát példányával is.

A rejtély mindenestre még további kibogozásra vár.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű körönség szives tudomására, hogy a Horváth-féle fagyalt szalonban a mai naptól fogva cukrászüzememet megnyitottam. A legkiválóbb cukrászsütemények frissen, ízletesen elkészítve kaphatók. Megrendeléseket elfogadunk és pontosan szállítunk. Horváth-féle fagyalt továbbra is kapható! Szives pátfogást kér Nagy Béla István cukrászmester, Szürszabó Nagy Imre ucca 3. Telefon 177.

A református egyház irásban is felajánlotta Kossuth téri bérházát polgári iskola céljára

A református egyháztanács legutóbb tartott ülésében foglalkozott a felállítandó polgári fiúiskola befogadásához szükséges épület építésével. Az egyháztanács dr. K. Nagy Sándor polgármester, egyháztanácsi tag felszólalása után oly értelmű ajánlatot tett az ipartügyi minisztériumnak, hogy hajlandó átengedni a református egyház bérházának

épületét, ha a minisztérium az épületre emeletet építtet a polgári fiúiskola befogadására.

Az egyháztanács nevében tegnap Böszörményi Jenő lelkészelnök és dr. Vecseri István főgondnok irásban is megismételték ezt az ajánlatot és azt továbbítás végett megküldötték a polgármesternek.

Jelentkezés a téli gazdasági iskolába

Az iskola 1941. november 4-én nyílik meg.

Célja, hogy kisbirtokosok legalább 16 éves gyermekeit hazafias, gazdai szellemben nevelt, tanult gazdákká kiképezze, akik az iskola elvégzése után visszatérve a szülői földre, szerzett tudásuk alapján képesek legyenek a saját birtokuk okszerűbb kezelésére és vezetésére.

Ehhez képest az iskola különösen súlyt vet a tanulók szakképzett, öntudatos, dolgozó, a gazdai és a társadalmi életben minden tekintetben helytálló állampolgárokká való nevelésére.

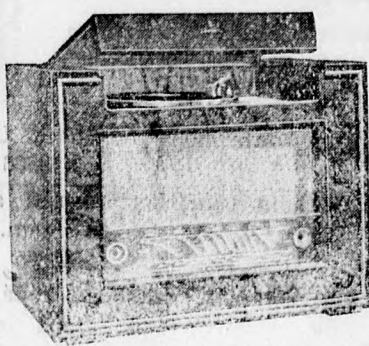
Az iskolában folyó tanítás teljesen ingyenes.

Tanterve felöleli az összes gazdasági szaktárgyakat, u. m. növénytermesztést, állattenyésztést, gazdasági üzemtant, kertészetet, szőlőművelést, gazdasági számvitelt, méhészetet és selyemhernyóte-

nyésztést. Azonban súlyt vet a közismereti tárgyak: hit- és erkölcsstan, magyar nyelv és gazdasági levelezés, számtan, mértan, földmértan, természettudományi alapismeretek, ének, egészségstan, testnevelés stb. gazdasági vonatkozásban leendő ismertetésére.

A tanítás keretében a tanulók levante-kiképzésben is részesülnek s az iskola sikeres elvégzése után levante segédoktatói igazolványt nyerhetnek. Az erőteljesebb levante-kiképzésre való tekintettel az iskola rendszeres tanulói mentesülnek a nyári levante-gyakorlatok alól.

Az iskolában a tanítás két téli féléven keresztül tart. A tanítás november elején kezdődik és március közepéig tart. A tanulókat így nem vonja el a gazdasági munka idején a szülői háztól, hanem kiképzésüket csak télen — a gazdasági munkák szü-

Megérkeztek az új típusú rádiók!

Siemens, Orion, Telefunken, Philips, Eka, Standard rádiók minden típusa raktáron. Bármelyik típust lakásán díjtalanul bemutatatom. Régi készülékeket becserelek, 12 havi részlet.

Blaskovits Károly rádió szaküzlete

Kossuth-utca 17. — Telefon 240.

GALLASZ

szőkitett és festett haját is

TÖKÉLETESEN DAUEROL.

Kossuth ucca 18 szám.

tében — végzi.

A tanulók március közepétől október végéig szülőik gazdaságában az otthoni munkákat látják el. Az iskola tanárai ez idő alatt több ízben felkeresik őket otthonukban s végignézzve gazdaságaikat, szaktanácsokkal látják el őket, illetve gyakorlati oktatásban részesítik.

A második tanév gyakorlati féléve után a tanulók iskolájukban, saját termelvényeikből kiállítást rendeznek.

Tanulmányaik sikeres befejezése után bizonyítványt és „aranykalász” jelvényt kapnak és jogosítottak az „aranykalászos gazda” cím viselésére.

Nem az iskola székhelyén vagy annak közvetlen környékén lakó gazdaijak kétféle módon látogathatják az iskolát:

1. Vasúton, kerékpáron stb. járhatnak be. Minden vasúton bejáró tanuló jogosult az iskola igazgatóságának igazolása alapján kedvezményesárú tanulói havi bérletjegyet váltani. Ezt a látogatási módot minden olyan tanuló veheti igénybe, akinek lakóhelye vasútállomáshoz közel van.

2. Akinek lakóhelye a vasútállomástól távol van és a naponkénti vasúton való bejárás a téli időben nehézségekbe ütközik, valamint akik az iskola székhelyétől távolos vidékekre valók, azokat az iskola igazgatósága az iskola tanulóotthonában helyezi el, ahol állandó tanári felügyelet alatt vannak. Az intézettel kapcsolatos tanulóotthonban a gazdaijak teljes ellátásban részesülnek, ahol lakást, fűtést, élelmezést, világítást és mosást kapnak.

Szabad idejükben az Ifjúsági Önképzőgazdakörön kívül az iskolai könyvtár és karének, valamint a rádió oktatja, illetve szórakoztatja a leendő gazdákat.

A teljes ellátási díj (lakás, fűtés, világítás és élelmezés), tekintettel, hogy a tanítás csak 4 és fél hónapig tart, a legutányosabban van megállapítva. Ellátási díj havonként 30 pengő, összesen 4 és fél hónapra 135 pengő. — Tandíjat és beiratási díjat fizetni nem kell, csupán egyensapka, gazdaköri tagdíj, tankönyvek, füzetek, írószerek fejében kell az alsó évfolyamon 13 pengőt, a felső évfolyamon pedig tagdíj, füzetek, írószerek fejében 6 pengőt fizetni.

Az iskola — a tanításon kívül — minden hozzáfutó gazdának teljesen díjmentesen gazdasági szaktanácsot ad.

M. kir. téli gazdasági iskola és mezőgazdasági szaktanácsadó állomás igazgatósága.

Síremlékek

Síremlékek fagyálló terméskőből árak Tóth mellett. Jutányos temetkezési vállalatnál. Kisplac.

A burgonya szentesi hivatalos ára

Az Országos Burgonyaértékesítési Egység helyi képviselője által értesítette a polgármestert, hogy október 12-től kezdődőleg a különböző burgonya árakat Szentes állomásra számítva 150 métermázsás vagonként a következőképpen állapította meg:

Nyári rózsza 12.65, güllüba 11.80, őszirózsza 11.40, Ella 10.05, Wollmann burgonya 9.20 métermázsánként. Ehhez az árhoz számítható 25 százalékos jutalék, nagykereskedők részére métermázsánként 80 fillér, a kiskereskedők részére pedig 2 pengő 50 fillér. Az értesítés közli azokat a módosításokat, hogy a különkénti filléres árkiegészítéseket miként kell eszközölni.

A polgármester a közeli napokban hirdetményben közli a burgonya kiskereskedelmi árát.

GYENGEBORJUT vásárol kilogramonként 142 fillérig a Gazda Szövetkezet. Bevásárlók MAGONY JÓZSEF és DINNYÉS ISTVÁN. Borju jelenthető Apponyi-tér 14 sz. alatt és Magony hentesnél. Levonások nincsenek!

HIREK

NAPTÁR. Szerda, október 22. — Róm. kath. Kordula sz. Protestáns: Előd. — Nap kelte 6 óra 20 percor, nap nyugta 6 órakor.

— Október 18—24-ig a Cselkő és Havas gyógy-szertárak tartanak éjjeli szolgálatot.

Egy névtelen polgár

Olyan szívesen leírnánk itt egy nevet, ha annak a váci adakozónak történesen neve lenne, aki ezer pengőt ajánlott fel egy hősi halott családja részére. Csakhogy az a becsületes, áldozatkész váci polgár nem az újságok számára gyarolotta az áldozatkésztséget és nem tartotta fontosnak, hogy neve az újságokban díszeljen: a példaszó vagy az írás szerint; ne tudja a te balkezed, mit cselekszik a jobb! Magyarországon még sok olyan ember van, akinek másik ezer pengő van a birtokában, sőt számára felesleges is, de olyan ritkában kerül, akit a hősi halottak nyomorba jutott családjainak sorsa annyira megatna, hogy egy felesleges ezrest számukra juttatna. A váci jótékony polgár példája azonban még így, névtelenül is belevánszlik az újságokba s van, aki nevet jellegzi, ha nem is közlünk, hanem túl rajtuk, túl a földiségen. Mindenesetre értékesebb volna az újságok szempontjából is, de a közérdek szempontjából is, ha a rovatok állandó hírei lennének a váci polgár jótékonyágának követői. Mert nem lehet és nem szabad soha elfelejtenünk arról, hogy azok az árvák, akik a haza védelméből kijólyon vesztették el nevelőjüket, kenyérkeresőjüket, joggal várhatják a társadalom támogatását, hiszen a szegények részét Isten a gazdagoknál tette le: kegyetlenség és közsivűség lenne éhen veszni hagyni azt a családot, mely a legnagyobb veszteséget szenvedte, amikor más esetleg semmit sem vesztett. A váci adakozó nevével, bár nem írhatjuk le, nemes cselekedetét mégis örömmel említjük fel, mint egyik gyöngyszemét a kötelességtudásnak és áldozatkésztségnek. Egy névtelen polgár ül most csendes szobájában azaz a gondolattal, hogy a legszebb, a legnemesebb kötelességét teljesítette.

— Ma jár le a megyei közigazgatási gyakornoki állásra meghirdetett pályázat. Az alispán pályázatot hirdetett a vármegye törvényhatóságánál betöltendő közigazgatási gyakornoki állásra. A pályázat határideje ma délelőn 12 órakor jár le.

— Központi Református Leánybibliákör vezetője értesíti a tagokat, hogy szerda esti összejöveteleiket 7 órakor kezdik.

— 30 pengő a buza átszámitási kulcsa. A pénzügyminiszter a buza átszámitási kulcsát november hóra 30 pengőben beápitotta meg.

— Tanonctartó iparosok figyelmébe! Az Ipartestület közli az érdekelte iparosokkal, hogy a legjobb rendelkezések szerint tanoncszerződést október 30 napjáig beápitottak lehet kötni. Novembertől április végéig szerződés-kötési tilalom van. Minden iparosnak érdekében áll, hogy a szerződötetési időt el ne mulassza. A tilalom alól kivétel nincs.

— Baleset érte a meszelő asszonyt. Tegnap délelőtt beszállították a kórházba Gombos Józsefné cibakházi asszonyt súlyos térdtöréssel. A kórház jelentése szerint Gombos Józsefné meszelési munkával volt elfoglalva és hogy dolgát végezni tudja, felállt egy asztal tetejére, ahonnan lezuhant és el törte bal-térdét. Az asszony állapota súlyos, de nem életveszélyes, a rendőrség ma délelőtt hallgatja ki az asszonyt a baleset körülményeinek tisztázása végett.

— Ismét el kell halasztani a vasárnapra kitűzött SZTK—SZTE bajnoki mérkőzést. Az SZTE igazolt késése miatt elmaradt bajnoki mérkőzés lejátszását a szövetség október 26-ra, vasárnapra tűzte ki. Tekintettel azonban arra, hogy vasárnap Erdélyben szerepel a déli válogatott futballcsapat és abban helyet kap Kiss Szabó János, az SZTE kitűnő játékos is, valószínűleg ismét elmarad későbbi időpontra a mérkőzés.

— Hangos szavak helyett csak ennyit: Mátó a Kismama megy a Tudományos Mozgásban!

Mi újság a piacon?

Kádár István piacbiztos piaci tájékoztatója szerint egyre nagyobb mennyiségben kerülnek eladásra az őszi gyümölcsök, a birsalma és a dió. A birsalmát 1 pengő 30, 1 pengő 40 fillérért árulják kilónként, míg a héjjas dió termelői ára 1.70, a kereskedői ára 2 pengő. Körte 1.20—1.80, édesalma 1.30—1.70, savanyú alma 1—1.60, szőlő 1—1.40 pengő kilónként.

Élénk a forgalom a halpiacon, ahol a pontyot 1.50—2.50, a harcsát 2.20—2.50, a csukát 1.20—1.40, a süllőt 1.80—2.50 pengőért árúsítják.

A zöldség- és élelmiszerpiacon a fehérbabnak 55, a sárgaborsónak 53, a lencsének 60, a rózsaburgonyának 13, a Gülbabának 12, az Ellának 11, a vöröshagymának 20, a fokhagymának 66, a máknak 220 fillér kilója. Tizennégy-tizenhat fillérért árúsítják a fejeskáposztát, míg a savanyított káposzta ára 24—30 fillér. Zöldpaprika, hegyes 40—50, sárga paprika 50—60, paradicsom 14—20, fűzötök 20—26, karfiol 36—40, kelkáposzta 26—30, petrezselyem zöldjével 30—40, sárgarépa 20—26, zeller 40—50, kalaráb 14—16 fillér kilónként. A vörös céklát 16—20 fillérért lehet megvásárolni.

A termény- és takarmánypiacon a búzának 30, a takarmányárpnak 24, a zabnak 26.20, a megsolt tengerinek 18.70, a csöves tegerinek 13.40, a napraforgómagnak 37, a hereszénának 9.65, a rétiszenának 8.15, a takarmányszalmának 4.05, a fűtőszalmának 3.05 pengő métermázsánként a megállapított legmagasabb ára.

A kenyér- és tejpiacon az eddigi árrögzítések után 10 fillérben állapították meg literenként a főlőzött tejt, 4 pengő 90 fillérben kilónként az írósvaj és 1 pengőben a zsíros tehéntúrót, 3 pengő 20 fillérben a juhtúrót és sajt kilóját. A teljes tejet változatlanul 28 fillérért árúsítják literenként, míg az egységes kenyér ára 46 fillér kilónként.

A baromfi piacon a tojást 2.70—2.80, a csirkét 2.50—2.55, a tyúkot 2.20, a hizott libát 2.90—3.00, a kacát 2.80, a pulykát 1.90, a gyöngyöst 1.80 pengőért vásárolják kilónként. 10 pengő a nyers libatolt, 7 pengő a kacsatolt, 12—14 pengő a pehelytolt ára.

A hizott ökorért, tehénért és növendékmarháért 1.20—1.30, a borjúért 1.30—1.42 pengőt adnak kilónként, a sovány és hizott sertés árak változatlanok.

Rendelési utalványra 48 óra alatt készíték
ELSŐRENDŰ STRAPA CIPÓKET
vizesmentes durábel, dulbox és tehénbőr anyagokból
Tóth András cipész Stammer S. u. 19.

FELHÍVÁS

Felkérjük mindazokat a gabonaszállító ügyfeleinket, akik a leszállított gabonafeleslegüket a Mezőgazdasági Közraktárak Rt. telepére, vagy annak magtáraiba vitték be és még ezeideig annak árát nem vették át tőlünk, jelentkezzenek nálunk, hogy az elszámolást legkésőbb október 25-éig megejthessük.

A vonatkozó rendeletek értelmében a gabonárak október végéig vannak érvényben, november 1-ével az árak 10 százalékkal alacsonyabbak lesznek. Ezért mindenki saját érdekében számolja el készletét a fenti időpontig.

Szentesi Takarékpénztár,
mint a „Hombár” Futura főbizománya.

— Sirkövek, keretek, termés és műköből aranyozást, betűvívést felelősség mellett vállalok. Szeretettel kérem a n. é.közönség szives pártfogását. Tisztelettel özv. Erdélyi Jánosné köfaragósága, Temető ucca 20 szám.

20 éves a leveunteintézmény

A leveunteintézmény ebben az évben tölti be huszadik esztendőjét. Az intézmény a világháborút követő összeomlás, a kommunizmus négyhónapos uralma, az ország megcsönkítése után keletkezett, amikor Magyarországnak mindössze 32.000 főnyi zsoldos hadsereg tartását engedélyezték. Ekkor fordult a nemzet reménye és bizalma a magyar ifjúság felé. A leveunteintézmény kiállotta a próbát és példát adott Európa népeinek hasonló szervezetek létesítéséhez.

A Szentesi Leveunte Egysület a huszéves évforduló alkalmából december 6-án, a Kormányzó Ur névnapján nagyszabású ünnepséget rendez a színházteremben. A leveunte parancsnokság bő és élvezetes, de komoly műsort állít egybe erre az alkalomra, amelyet legközelebb már ismertetünk.

Magyar anyák!
Gyermekkocsit MOLNÁRTÓL!
ÚJ ÜZLET, NAGY VÁLASZTEK! SZOLID ÁRAK!
Szűrszabó N. Imre u. 3.

Titokzatos éjszakai lövöldözöt keres a rendőrség

Vasárnapról hétfőre virradó éjszaka dörrénés reszkettette meg a Szegfű- és a Piacs-utca környékét. A különben nyugodt városrészben általános ijedelmet okozott a szokatlan zaj s a környékbeli házak lakói kíváncsiskodva rohantak ki az utcára, hogy megtudják a dörrénés okát. Az volt az általános hiedelem, hogy merénylet történhetett Kisérnek ezen elhagyott részén, ez a hiedelem már elegendő volt ahhoz, hogy az összefutott népek merényletről, szerelmi tragédiáról tárgyaljanak. Egész éjszaka kutattak a lakosok a lövés hangjának irányában, azonban minden hiábavaló volt és a felzaklatott környék elcsendesedett és a reggeli órákban a piacra-menők tárgyalták az éjszakai különös eseményt.

Senki sem tudott semmi közelebbit sem hétfőn, sem pedig kedden a délelőtti órákig, amikor megjelent a rendőrség Kajtár Imréné Szegfű-utca 11. szám alatti lakos és ismeretlen egyének ellen magánlaksértés és éjszakai lövöldözés miatt feljelentést tett.

Kajtár Imréné elmondotta, hogy hétfőre virradó éjjel — kevéssel éjjel után — dörrénésre ébredt fel. Ezt megelőzőleg Kajtárné oly hangokat vett észre házában kapujában, mintha valaki átugrott volna a kerítésen és az udvarban jár. A házbeli kutya szünni nem akaró ugatásba kezdett, mire ő kiment az udvarra és rákiáltott az udvarban vélt egyénre, mire az, azon az úton, ahol érkezett, eltávozott. Kajtárné ezután újból lefeküdt nyugovóra, majd később ismét a dörrénés keltette fel álmából.

A panaszos nem tudja, hogy mi lehet az oka a lövöldözésnek és így jelentést tett a rendőrségnek.

A rendőri nyomozás a legszélesebb körben keresi az éjszakai lövöldöző kalandort.

Gyönyörű legyen omló kezdő hullámokat és erős végöndörtséget eredményez
„VELLA”
tartós ondolás. — Kizárólag:
TURI-nál.
Üzlet Rákóczi Ferenc utca 1 szám.

HIRDESSZEN LAPUNKBAN!

Gabonafeleslegét

get (különösen búzát) gabonalapjába bevezetem. Ebben az esetben a terményeket nélkül november hóban is rá ér beszállítani.

— hogy biztosítsa ez e havi árakat — október 31-ig ajánlja fel nálam. A felajánlott gabonamennyiség

árveszteség Minőségi árakat fizetem.

Mindenféle magvakat veszek.

Oberna Sándor

Hombár bizományos.
Apponyi-tér 31.

(Folytatás a 2. oldalról).

Japán

Mi történik Japánban? Legújabb jelentéseink szerint a japán-amerikai tárgyalások nem szakadtak ugyan meg, de semmi sikerrel sem kecsegtetnek. Ezt a véleményt fejezi ki a japán kormány tájékoztatója is, aki leszögezte, hogy az új kormány még egyszer megpróbálja jobb belátásra bírni Amerikát, ha ez nem sikerül, akkor elkövetkezik a cselekvés időszaka. Japánban teljes erővel folynak a háborús előkészületek. Három napon át elsötétítésel egybekötött légvédelmi gyakorlatok tartanak egész Japán területén. Az angol sajtó véleménye szerint az új japán kormány mérsékelt nyilatkozatai félrevezetés céljából készültek. A japán kérdést nem lehet háború nélkül megoldani, miután az új japán kormány nyilatkozata szerint a legfontosabb probléma a kínai viszály megoldása, viszont ebben a tekintetben Amerika hajthatatlan álláspontot képvisel. Az új kormány ma tartja első minisztertanácsát.

A japán sajtó cáfolni igyekszik azokat a bizonyos külföldi körökből származó jelentéseket, amelyek az új Tozso-kormányt háborús kabinetnek igyekeznek beállítani. A félhivatalos Domei-iroda közli, hogy az új kormánytól nem lehet várni semmiféle különleges programnyilatkozatot, mert politikájának alapja ugyanaz marad, amely a Konoye-kormányé volt.

Ezt a félhivatalos megnyilatkozást úgy lehet értelmezni, hogy a kormányválság jelentősége elsősorban abban áll, hogy új utakat és módokat igyekeznek japán részről keresni a japán nemzeti politika megvalósítására.

Az új módszereknek külpolitikai téren különleges jelentősége lesz az Amerikával való viszonytalap kapcsolatban. Valószínűtlen, hogy az új kormány a maga részéről megszakítja az Egyesült Államokkal folyó tárgyalásokat, amelyet Konoye herceg üzenete nyitott meg.

Feltételezendő azonban, hogy az új kormány, amely éppen az Amerikával folyó tárgyalások elnyújtása miatti elégedetlenségnek köszönheti létrejöttét, új ütemet diktál majd a tárgyalásokban. Erdeklődve állapítják meg Tokióban, hogy az Egyesült Államokban az új kormány megalakulásakor kitört hisztérikus nyugtalanság most már nyugodtabb megítélésnek adott helyet.

A japán kormány megbízást adott az illetékes minisztériumnak, hogy haladéktalanul dolgozza ki a tervet valamennyi japán állampolgárnak hazaszállítására azokból az európai és középkeleti országokból, amelyek nem tartoznak a tengelyhatalmakhoz.

A német véderőparancsnokság rendkívüli jelentést adott ki tegnap este, amely szerint a német csapatok elfoglalták Dagó szigetét és ezzel a Baltikum teljesen felszabadult.

A Csongrád megyei Gazdák Szövetkezetében a következő osztályok működnek:

Mag-osztály. A gabonaértékesítési rendeletben megállapított legelőnyösebb feltételek mellett állandóan vásárolják a z a t, búkkonyt, kölest, borsót, babot, mustárt, mákot, here- és lucernaételeket és az összes magféléseket. Ugyancsak itt beszerezhetők a legprimább vetőmagok — kivásárolva 96—98 %-ra tisztítva és olomzáróva. Beszállításhoz zsákok köcsönöz a Szövetkezet.

Állatértékesítési osztály. Ez az osztály — a rendeletileg megállapított legmagasabb áron — állandóan vásárolja a sertéseket. Átvételnél azonnal és levonások nélkül fizet. Hatósági mérleg — az eladó mérlegel. Átvételi árak 170 kg-on felül 180 f. 155 kg-on felül 176 f., 140 kg-on felül 172 f., 110 kg-on felül 168 fillér, 100 kg-on felül 166 fillér, 170 kg-on felül öreg 164 fillér, 170 kg-on aluli — korra és minőségre tekintet nélkül — 156 fillér.

Ugyancsak ez az osztály szállít hízott marhát Német- és Olaszországba. Bécsi, illetőleg fiemei érkezési súly alapján az új árak a következők: Prima ökör vagy tinó 160 f. Prima bika 147 f. Prima üsző 151 f. prima tehén 136 f. kg-ként.

Mezőgazdasági gép-osztály. A legolcsóbb áron raktárról árusítja a világhírű Hoffherr-Schranitz-Clayton-Shuttleworth gyártmányú traktorok, páncéltankok, szecskavágókat, vetőgépeket, darálókat, rép vágókat, szecskavágókat, morzsolókat, kismotorokat, káli ácsos kis egytámasz örlőgépeket, fűszekendőket és az összes mezőgazdasági eszközöket, valamint azok és az HSCS traktorok alkatrészeit.

Erőtakarmány-osztály. Szénas- és takarmánykészítést, Biodit D vitamínos készítményt, Neoskót és az összes állati tápszereket, továbbá patkányirtószereket a legolcsóbban árusít, — minden mennyiségben. Ugyanígy beszerezhető be az **Abavit** nevű híres **buzacsávászó-szer**.

Minden gazdaság legjobb értékesítési és beszerzési forrása:

Csongrád megyei Gazdák Szövetkezet Raktárak és iroda: Szentés, Apponyi-tér 14. Telefon 236.

Öt pályázat a múzeumi állásokra

Oktober 20-án, hétfőn délelőtt járt le a múzeum-vezetői, múzeumvezető helyettes tiszteletdíjas és múzeumi díjnoki állásokra meghirdetett pályázat határideje.

A múzeumvezetői állásra a következő pályázatok érkeztek be: dr. Herkely Károly (Sopron), dr. Nemeskür János (Budapest), dr. Némethy Endre (Budapest) és Sarkadi Jolán (Békéscsaba).

A tiszteletdíjas állásra Gólián Béla, a szentesi gimnázium egyik tanára nyújtotta be pályázatát.

Az árvízvédelem megszervezése és Csongrád megye

Komárom vármegye törvényhatósága saját viszonyainak megfelelő tervet dolgoztatott ki az országos árvízvédelem megszervezésére, amelyet aként gondolt megoldani, hogy a kormány létesítsen központi felügyelő szervet, amely az összes árvízvédelmi intézményeket irányítja és ellenőrzi, vezessen be árvízvédelmi pótdadót a költségek biztosítására, alakítson árvízvédelmi alapot és gondoskodik az árvízvédelem munkájának fokozott végrehajtásáról. Komárom vármegye kívánásait feliratban hozta a kormány tudomására és a feliratot hasonló állásfoglalás hozatala végett megküldötte Csongrád vármegyének is.

A vármegyei kisgyűlés alaposan megvitatta Komárom vármegye átiratát. Cicatrics Lajos dr. és vitéz Hajdú Mihály felszólalásukban a körirat támogatása ellen foglaltak állást, rámutatva arra, hogy Csongrád vármegye rendelkezik azokkal az ármentesítő társulatokkal, amelyek az árvíz ellen

meg tudják védelmezni a területeket. Ebben a vármegyében az elmúlt csapadékból három esztendőben sem volt komoly árvízvesztés, inkább belvíz és talajvíz vezetett komoly pusztítást. Biztosra vehető, hogy ezek a rendkívüli körülmények egyelőre nem ismétlődnek meg, de ezek kiküszöbölésére Komárom megye elgondolása és tervezeete egyébként sem vezet célra. A felszólalók részletesen rámutattak arra is, hogy a vizkár Csongrád vármegyében nagyrészt amiatt következett be, mert a felgyülemlett víz meg a helytelen intézkedések következtében más törvényhatóságok területéről is az alacsonyabban fekvő Csongrád megye területén gyülemlt össze.

Molnár Imre dr. főispán ugyancsak a köriratban foglalt komáromi kívánás ellen szólott és indítványára a kisgyűlés azt javasolta a törvényhatósági bizottságnak, térjen a kérelem fölött napi-rendre. A megyegyűlés így is határozott.

Visszakapjuk a második gyorsvonatpárt

A szegedi kereskedelmi és iparkamara akciót kezdeményezett a megszüntetett délutáni budapest-szegedi gyorsvonatpár visszaállítására érdekében.

Mint jólétesült forrásból hírül kaptuk a MÁV igazgatósága a kellőleg megindokolt kérelmet teljesíthetőnek találta és minden remény megvan arra, hogy az esti gyorsvonatpárt a közeljövőben visszaállítják a forgalomba.

Az ÖKRŐS-vendéglőben minden este**KISS JÉRI INCI**

jazz-zenekara muzsikál. Jó italok és kitémő magyar konyha. Meleg és hideg ételek. Pontos kiszolgálás. Szíves pátfogást kér: ÖKRŐS JÁNOS vendéglős.

Figyelmeztetés a kereskedőkhöz

Az uzsorabíróság szombaton egy árdragítási ügyben olyan döntést hozott, amely szerint, ha a hentes rendes és régi vevőjét soron kívül juttatja hozzá a hatóság által megállapított zsírmennyiséghez, nem követ el büntetőcselekményt. Az Országos Magyar Kereskedő Egylet viszont figyelmeztetéssel fordult a kereskedőtársadalomhoz és tudomásukra hozta, hogy az illetékes tényezők felfogása szerint a kereskedők nem disztingválhatnak a törzsvevők és az ugynevezett futóvevők között. Ezzel bizonyos visszaéléseknek a lehetőségét akarják megelőzni, azt a lehetőséget, hogy ilyen címen még az áru csekély mennyiségét se lehessen a forgalomtól elvonni. A kereskedőknek alkalmazkodniuk kell az új helyzethez és saját érdekében cselekszenek, ha a vevőket a jelentkezés sorrendjében szolgálják ki.

Új postai levelezőlapok kerülnek forgalomba

A postai vezérigazgatóság közlése szerint az új postai díjszabásnak megfelelően nyolc filléres, 12 filléres és 24 filléres (képes) levelezőlapok, valamint kétszer 12 filléres értékjelzésű válaszos levelezőlapok és 12 filléres megbízási lapok kerülnek forgalomba. Ez utóbbiak eladási ára 14 fillér. Amíg a készlet tart, addig a régi értékjelzéssel ellátott levelezőlapok kerülnek eladásra.

Az 1, 2, 4, 6, 10, 16, 20, 25, 30, 32 40, 50 és 70 filléres rendes bélyegeket, valamint a 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16, 20 és 40 filléres portékjelzésű válaszos levelezőlapok és 12 filléres megbízási lapok kerülnek forgalomba. Ez utóbbiak eladási ára 14 fillér. Amíg a készlet tart, addig a régi értékjelzéssel ellátott levelezőlapok kerülnek eladásra.

— Megérkezett a Kismama a Tudományos Mozgóba és máttól kezdve minden előadáson két órás szüntelen vidámságot szerezhetnek!

SZENTESI NAPLO FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő és kiadó: BÜGYI ANTAL

Hírlételezési ára: A megyében 2 P. 50 f. Vidékre 2 P. 50 fillér. — HIRDETÉSEK: Milliméteresor 10 f.

Kiadóhivatal és nyomda: Petőfi-u. 1. — Telefon 61.

Szerkesztőség: Petőfi-u. 7. — Telefon: 41.

Nyit-tér és hírlételezési szavanként 20 fillér.

Nyomatott a SZENTESI NAPLO nyomdájában Szentesen. — Válaszadós: BÜGYI ANTAL.

— A nyomdász NÉMETH IMRE felelős. —

Legolcsóbb, legjobb italok a TOPOGÓBAN Kossuth-utca 34.

TEA RUMOK, finom likőrök, kiüsti pálinkák féldecije:

24, 28, 30 és 34 fillér.

Kitémő KASSAI csapolt sör: 2 deci 20, 3 deci 30 fillér. Fél literes üveg sör 48, 1,5 liter családi üveg sör 1,46 pengő.

Ó-fajborok 1 liter 1.50 pengőtől, 2 deci 30 fillértől.

2 deci málna, citrom, nara cs fröccs 18 fill.

Nagy Ferenc rum és likörgyár, pálinka bor, sör nagykereskedés. Telefon 250.

Édes must kapható.